

SUJOMA  
LAISEN  
MUSIIK  
KIKOU  
LUTUK  
SEN  
VISIO  
2030



VISIO  
2030

# Pieni sävel, suuri vaikutus

Musiikki tavoittaa tunnetiloja.  
Se puhuttelee hetkessä,  
mutta luo sillan myös menneeseen ja tulevaan.

Musiikki on minuuden tuki ja oppimisen lähde.  
Se rakentaa identiteettiä, laajentaa maailmankuvaa  
ja antaa valmiuksia elämään.

Musiikki luo elämyksiä.  
Jaettuna se on ihmisiä yhdistävä voima.

Musiikki merkitsee kaikkea tätä ja mahdollistaa paljon muuta.  
Siksi suomalaisen musiikkikoulutuskentän toimijat lähtivät  
keväällä 2019 rakentamaan yhteistä tulevaisuutta.

Tämä julkaisu kertoo suomalaisesta musiikkikoulutuksesta  
vuonna 2030.

Lisää visiotyön taustasta ja etenemisestä voit lukea osoitteessa:  
<https://musiikkikoulutuksenvisio.fi>



# Sisällys

Suomalaisen musiikkikoulutuksen visio vuodelle 2030 .....	6
Jokaisella meistä on merkitys .....	8
Visiotyön lähtökohdat, tavoitteet ja eteneminen .....	12
Vision kolme pääteemaa ja 25 toimenpide-ehdotusta .....	14
<b>1. Musiikkikoulutus vaikuttaa yhteiskunnassa .....</b>	<b>18</b>
Tulevaisuuskestävä musiikin opetus on moninaista, saavutettavaa ja turvallista	
Musiikkikoulutus kehittää elämäntaitoja ja edistää hyvinvointia	
Musiikkikoulutus on merkityksellinen ja erottamaton osa suomalaista yhteiskuntaa	
<b>2. Yhteistyö ja jatkuva oppiminen kukoistavat musiikin koulutuksessa .....</b>	<b>24</b>
Musiikkikoulutus tarjoaa laadukkaita ja yksilöllisiä elinikäisiä oppimispolkuja	
Suomalainen musiikkikoulutus on musiikin opetuksen digitaalisten oppimisympäristöjen kansainvälinen edelläkävijä	
Laadukas pedagoginen johtaminen takaa jatkuvan oppimisen ja hyvinvoivan työyhteisön	
<b>3. Rakenteet ja resurssit mahdollistavat yhdenvertaisen musiikkikoulutuksen .....</b>	<b>30</b>
Musiikkikoulutuskentän toimijat tekevät laaja-alaista yhteistyötä yhtenä joukkueena	
Koulutuksen järjestäjät ja yhteiskunnalliset päättäjät kehittävät musiikkikoulutusta yhdessä	

Näkökulmia .....	35
Musiikkikoulutusjärjestelmä .....	36
Musiikkikoulutus nyt: keskeisiä tunnuslukuja .....	38
Tulevaisuusnäkyimiä: Nuorten visio musiikkikoulutuksesta vuonna 2030 .....	42
Musiikki on tutkitusti hyväksi meille – katsaus musiikin ja hyvinvoinnin tutkimukseen .....	44
Lähteet ja liitteet .....	47
Visiotyössä hyödynnettyjä julkaisuja ja lähdemateriaalia .....	48
Musiikki on tutkitusti hyväksi meille -katsauksen lähteet .....	50
Visiotyössä käytettyjen käsitteiden merkityksiä .....	52



# Suomalaisen musiikki- koulutuksen visio vuodelle 2030

Suomalainen musiikkikoulutus on maailman parasta. Se vaalii musiikillista moninaisuutta ja yksilöllisiä oppimispolkuja elämän eri vaiheissa. Koulutus turvaa yhtä laillaelinikäisen harrastamisen kuin mahdollisuuden kasvaa huippuammattilaiseksi.

Omien tavoitteiden mukainen musiikkiharrastus ja musiikinopiskelu ovat kaikkien ulottuvilla. Suhde musiikkiin syntyy oppimisen ilosta ja sykehdyttävistä, yhteisöllisistä kokemuksista.

Suomalainen musiikkikoulutus on oppijalähtöisen, tutkimusperustaisen pedagogiikan kansainvälinen edelläkävijä, joka hyödyntää digitaalisuutta monipuolisesti. Laadukas johtaminen turvaa musiikkialan opetus- ja oppimisyhteisöjen hyvinvoinnin, jatkuvan oppimisen ja ajantasaisen osaamisen.

Pitkäjänteinen musiikinopiskelu antaa ainutlaatuista elämänsisältöä ja kehittää tulevaisuustaitoja muuttuvassa maailmassa.

Musiikkikoulutuksen hyvinvointivaikutusten mittava arvo on laajasti tunnustettu ja koulutuksen toteutumista tuetaan tarkoituksenmukaisilla resursseilla.

Musiikkikoulutuksen rakenteet uudistuvat vastaamaan yhteiskunnan muuttuviin tarpeisiin.



# Jokaisella meistä on merkitys

”Kiitos hyvästä  
opetuksesta ja siitä,  
että on saanut olla  
omanlaisensa.  
Ja kun saimme  
tehdä yhdessä  
monenlaista.”

Näin lausahti eräs musiikkiopistoalumni muistellessaan nuorena saamaansa oppia. Sanat saivat minut jälleen kerran oivaltamaan, mikä tarkoitus työllämme on. Tai kuinka 9-vuotias rumpalipoika kirjoitti paikallislehden tarinakilpailussa koskettavan hauskaasti ensimmäisestä orkesterikeikastaan otsikolla *Elämäni onnellisin hetki*.

Liekö visiotyön ansiota, että olen muutoinkin viime aikoina entistä enemmän herkistynyt huomaamaan musiikkikasvatuksen ja -koulutuksen hyvää tekevää vaikutusta sekä lähellä arkisessa ruohonjuuressa että valtakunnallisessa toimintaympäristössä.

Musiikkikoulutuksen visiotyön alkaessa saatoimme vain arvailla, mitä kaikkea saamme kokea ja todeta prosessin aikana. Olennaisinta on ollut alan väen osallistuminen yhteiseen työhön. Kiitos siis, kun tulit mukaan seminaareihin, webinaareihin ja verkkokomentointiin. Tästä kaikesta ajatustyöstä ja ideoinnista koostuu yhteinen visiomme. Visio on yhtä kuin me.

Haluan kiittää myös seminaarien järjestäjiä sekä Taideyliopiston Sibelius-Akatemiaa mahdollistamisesta. Erityiskiitokset haluan esittää visiotyön ydinryhmälle innostuneesta sitoutumisesta ja erinomaisesta työstä.

Nyt, kun valmis visio on käsissämme, otetaan se vastaan avoimin ja luottavaisin mielin. Tarkastellaan sitä ja avataan se eteemme. Pohditaan, mitä juuri minä ja organisaatiomme voimme tehdä yhteisen ja tärkeän asian puolesta. Voisinko juuri minä ja kollegani olla muutoksen airut vaikkapa yhdessä naapurioppilaitoksen kanssa?

Sillä jokaisella meistä on merkitys.

**Jouni Auramo**

Musiikkikoulutuksen visiotyön puheenjohtaja

”Suomalaisen  
musiikki-  
koulutuksen  
juuret ovat  
syvällä  
traditioissa –  
katse pitkällä  
tulevaisuudessa”



Kuva: Ulla Nikula

# Visiotyön lähtökohdat, tavoitteet ja eteneminen

Suomalainen musiikkikoulutus on pitkään ollut kansainvälisesti arvostettu menestystarina. Viime vuosikymmeninä yhteiskunta- ja koulutuspoliittiset rakenteelliset muutokset säästötavoitteineen ovat kuitenkin haastaneet myös musiikkialan koulutuksen. Samalla uudet odotukset koskevat yhä monipuolisempaa koulutustarjontaa sekä tutkimuksen osoittamien musiikin ja sen opiskelun hyvinvointivaikutusten toteutumista nykyistä laajemmin.

Miten varmistamme, että Suomi on musiikin ihmemaana myös jatkossa? Miten voimme vastata koko musiikkikoulutusta koskeviin haasteisiin ja mahdollisuuksiin, palvella yhä monimuotoisempaa harrastajien ja ammattiin opiskelevien joukkoa sekä tarjota musiikista ja sen opiskelusta saatavia hyötyjä ja elämäntaitoja entistä useammalle?

Yhteisen näkemyksen muodostamiseksi Sibelius-Akatemian dekaani Kaarlo Hildén teki loppuvuonna 2018 aloitteen koko musiikkikoulutusjärjestelmän tulevaisuuskuvan rakentamiseksi.

Visiotyö haluttiin toteuttaa laajana, kaikki koulutusasteet ja kentän toimijat kokoavana verkostoyhteistyönä. Tarkoituksena oli vahvistaa yhteistä käsitystä kehittämistarpeista, -tavoiteista ja -toimenpiteistä sekä tukea eri toimijoiden alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä.

Aluksi kartoitettiin musiikkikoulutusalan toimijoiden näkemyksiä visiotyön tarpeellisuudesta, tavoitteista ja toteuttamistavoista. Suunnitelman laatimiseksi kutsuttiin suomalaisesta musiikkikoulutuksesta vastaavia tahoja avausseminaariin Helsinkiin 6.4.2019. Visiotyön lähtökohdat ja tavoitteet vahvistuivat seminaarissa, jonka ryhmätyöskentelyn tuloksista muodostui pohja jatkotyöskentelylle.

Tästä käynnistyi kansallisten seminaarien sarja, jonka kuluessa musiikkikoulutuksen toimijoilla on ollut mahdollisuus yhdessä rakentaa tulevaisuuden kuvaa päämääränä kansallinen musiikkikoulutuksen visio vuoteen 2030.

## LÄHTÖ

**6.4.2019**

Helsingin  
aloitusseminaari

**12.10.2019**

Tampereen  
seminaari

**19.11.2019**

Laajennettu  
ydinryhmä

**24.1.2020**

Oulun  
seminaari

**1.6.2020**

Webinaari

**23.4.–17.5.  
2020**

Verkkokysely

**23.3.2020**

Laajennettu  
ydinryhmä

**3/2020**

Ydinryhmän  
jatkotyöstö

**6–11/2020**

Vision  
viimeistely

**6.11.2020**

Päätös-  
webinaari

## MAALI

**8.12.2020**

Vision  
julkistus

Jatkotyöstö  
käyntiin





# Vision kolme pääteemaa ja 25 toimenpide- ehdotusta

Tämä luku tarkoittaa aiemmin esitettyä tulevaisuuskuvaa suomalaisesta musiikkikoulutuksesta vuonna 2030. Visio kiteytyy kolmeen pääteemaan. 25 toimenpideehdotusta kokoaa yhteen konkreettiset teot, joilla haluttuun tulevaisuuteen voidaan päästä.

## Tulevaisuuskestävä musiikin opetus on moninaista, saavutettavaa ja turvallista

Musiikin moninaisuus on rikkaus. Musiikkiharrastus yhdistää ihmisiä erilaisista ympäristöistä ja kulttuureista. Turhia raja-aitoja ei ole, ja osaamista hyödynnetään yli genererajojen. Musiikin koulutus vahvistaa musiikin moninaisuutta ja alan yhtenäisyyttä sekä kunnioittaa eri instrumenttien, työtapojen ja musiikkien erityispiirteitä.

Omien tavoitteiden mukainen musiikkiharrastus ja musiikinopiskelu ovat kaikkien ulottuvilla asuinpaikasta ja varallisuudesta riippumatta. Laadukas pedagogiikka huomioi oppijoiden ainutlaatuisuuden. Ammattitaitoiset opettajat inspiroivat ja ohjaavat oppilaitaan rajoja tai esteitä asettamatta.

Musiikkikoulutus luo ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästä tulevaisuutta. Oppimis- ja työympäristön turvallisuus ja jokaista yksilöä arvostava käytös ovat koulutuksen perusarvoja. Ihmisoikeuksien, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kunnioittaminen ohjaavat koko musiikkikoulutuskentän toimintaa.

### Toimenpide-ehdotukset

1. Oppilaitokset tekevät yhteistyötä ja hyödyntävät digitaalisuutta parantaakseen musiikkikoulutuksen saavutettavuutta, moninaisuutta ja kestävästä tulevaisuutta.
2. Koulutusorganisaatiot selvittävät hiilijalajätkensä ja uudistavat toimintaansa ekologisesti kestäväksi.
3. Oppilaitosyhteistyöllä vaikutetaan siihen, että alueelliseen väestönkehitykseen perustuva rahoitus edistää taiteen perusopetuksen saavutettavuutta.
4. Alan toimijat käyvät jatkuvaa keskustelua yhteisistä ammattieettisistä periaatteista ja luovat työkaluja organisaatioiden tueksi.



# 1

# Musiikkikoulutus vaikuttaa yhteiskunnassa



## Musiikkikoulutus kehittää elämäntaitoja ja edistää hyvinvointia

Musiikki- ja taidekasvatus nähdään lasten perusoikeutena ja tärkeänä osana lasten kasvamista tasapainoisiksi aikuisiksi. Tutkimustietoa musiikkitoiminnan vaikutuksista niin kognitiiviseen kuin sosioemotionaaliseen kehitykseen hyödynnetään laajasti kaikilla koulutusasteilla. Musiikkikoulutus ymmärretään työelämän metataitojen monipuolisena rakentajana.

Varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa annetaan ammatillisesti pätevää musiikkikasvatusta kaikkialla Suomessa. Musiikkitoimintaa viedään myös sosiaali- ja terveystoimen palveluihin, esimerkiksi kuntoutus- ja seniorityöhön.

### Toimenpide-ehdotukset

Koulutuksen asiantuntijat tekevät työtä sen eteen, että:

5. ammattitaitoista musiikkikasvatusta vahvistetaan varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa
6. musiikin taiteen perusopetukseen osallistuminen on mahdollista jokaiselle. Tavoitteellisen, säännöllisen musiikinopiskelun antamat työelämän metataidot halutaan näin turvata kaikille.

## Musiikkikoulutus on merkityksellinen ja erottamaton osa suomalaista yhteiskuntaa

Mahdollisuus musiikin oppimiseen on jokaisen perusoikeus varhaislapsuudesta lähtien. Musiikki on vahva osa suomalaista yleissivistävää koulutusta. Jokainen lapsi, nuori ja aikuinen saa mahdollisuuden harrastaa musiikkia omien tavoitteidensa mukaisesti.

Musiikkikoulutuksen toimijat ja päättäjät hyödyntävät musiikin vaikuttavuus-tutkimuksia alan kehittämisessä. Musiikkikoulutuksen opetussuunnitelmatyö, tutkimuksen hyödyntäminen ja alan työelämäyhteistyö tukevat oppijoiden yhdenvertaisuutta ja osallisuutta.

Kansalliset ja alueelliset rakenteet toimivat joustavassa yhteistyössä alan työelämän kanssa yli toimialarajojen. Lisäksi musiikki ja sen koulutus nivoutuvat yhä tiiviimmin osaksi yhteiskunnan laaja-alaisia hyvinvointipalveluita.

### Toimenpide-ehdotukset

7. Koulutusorganisaatiot ja muut musiikkialan toimijat vahvistavat dialogia koulutuksen, tutkimuksen, työelämän ja poliittisen päätöksenteon välillä.
8. Musiikkikoulutuksen vaikutuksia yhteiskunnassa mitataan tutkimuksen keinoin.
9. Musiikkikoulutuksen toimijat osallistuvat aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun ja lisäävät poliittisten päättäjien ymmärrystä musiikkikoulutuksen myönteisistä vaikutuksista.
10. Musiikin varhaiskasvatus, perusopetus ja taiteen perusopetus luovat innovatiivisen, lapsia, nuoria ja perheitä yhdistävän verkoston.

Elävä  
musiikki  
on kaikkien  
oikeus.

## Musiikkikoulutus tarjoaa laadukkaita ja yksilöllisiä elinikäisiä oppimispolkuja

Suomalainen musiikkikoulutus tarjoaa oppijan omien tavoitteiden mukaista opetusta. Tämä mahdollistaa niin elinikäisen harrastamisen kuin oppimispolun huippuammattilaiseksi.

Jatkuvasti kehittyvä opettajankoulutus turvaa laadukkaan, kannustavan ja uudistuvan musiikinopetuksen kaikilla koulutusasteilla. Paikalliset opetussuunnitelmat ja koulutustarjonta luovat pohjan monipuoliselle, koko elämän kestäväälle musiikinopiskelulle.

2  
Yhteistyö ja jatkuva oppiminen kukoistavat musiikin koulutuksessa

### Toimenpide-ehdotukset

11. Musiikkikoulutusorganisaatiot koordinoivat toimintaansa yhdessä sekä paikallisesti että valtakunnallisesti jaselkeyttävät koulutusverkostoa ja sen saatavuutta.
12. Musiikkikoulutuksen kenttä järjestää säännöllisesti tapahtumia, joihin sekä ammattilaiset, opiskelijat että harrastajat voivat osallistua.
13. Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset huolehtivat opettajien ja koko henkilöstön jatkuvasta ammatillisesta kehittymisestä ja oppimisesta.
14. Musiikkikoulutuksen toimijat vaikuttavat siihen, että musiikin osuutta varhaiskasvatukseen ja peruskoulun opettaja- koulutuksessa vahvistetaan merkittävästi.



## Suomalainen musiikkikoulutus on musiikin opetuksen digitaalisten oppimisympäristöjen kansainvälinen edelläkävijä

Suomalainen musiikkipedagogiikka on kansainvälisen verkko-opetuksen suunnannäyttjä. Musiikkikoulutuksessa yhdistetään luovasti sekä lähiettä etäopetuksen tarjoamia hyötyjä, jotta musiikin opiskelu on mahdollista virtuaalisesti paikasta riippumatta. Koulutusorganisaatiot ovat kehittäneet verkkopedagogiikkaa ja innovatiivisia opetusratkaisuja, henkilökunnan yleistä digiosaamista sekä it-johtamista.

Valtion ja yksityisten toimijoiden rakentamat, musiikin opetukseen soveltuvat digitaaliset opetusalustat ovat myös pienempien toimijoiden käytettävissä. Suomessa hyödynnetään luovasti tulevaisuuden teknologiaa myös musiikin esittämistavoissa ja striimauksessa.

### Toimenpide-ehdotukset

15. Koulutuksen järjestäjät kehittävät opiskelijoiden tarpeita vastaavia digitaalisia menetelmiä ja opettajien verkkopedagogista osaamista.
16. Tarvittavien tilojen ja laitteiden hankinta, käyttö ja tekninen tuki suunnitellaan ja toteutetaan tavoitelähtöisesti alueellisessa ja valtakunnallisessa yhteistyössä. Koordinoidulla yhteistyöllä saadaan suurin hyöty niin uusista kuin olemassa olevista resursseista.
17. Valtio kehittää sellaisen musiikin opetukseen soveltuvan digitaalisen alustan, joka on myös pienempien toimijoiden käytettävissä.

## Laadukas pedagoginen johtaminen takaa jatkuvan oppimisen ja hyvinvoivan työyhteisön

Musiikkikoulutuksen toimijat eri vastuurooleissa uudistavat aktiivisesti omien tahojensa toimintakulttuuria muuttuvan yhteiskunnan mukana. Asiantunteva ja osallistava arvojohtaminen mahdollistaa toiminnan yhteisöllisen kehittämisen, joustavan resursoinnin sekä henkilöstön osaamisen kehittämisen. Johtamistehtävissä toimivilla on riittävä osaaminen niin henkilöstö- kuin talousjohtamisessa. Johtajuuden keskeisiä arvoja ovat yhteistyö ja osallistaminen, toimiva ja oikein ajoitettu päätöksenteko sekä arvostava ja avoin vuorovaikutus.

### Toimenpide-ehdotukset

18. Musiikkikoulutuksen johtajat päivittävät ja kehittävät johtamisosaamistaan säännöllisesti.
19. Johtajat osallistuvat aktiivisesti sekä oppilaitostensa sisäiseen että ulkoiseen verkosto- ja idosryhmäyhteistyöhön niin musiikin alalla kuin laajemmin yhteiskunnassa.
20. Oppilaitoksissa kehitetään kullekin organisaatiolle parhaiten soveltuvaa jaettua johtamista. Jaettu johtaminen hyödyntää laajasti koko organisaation osaamista ja asiantuntijuutta.

# Pieni suuri suomalainen musiikki- koulutus



# Rakenteet ja resurssit mahdollistavat yhdenvertaisen musiikki- koulutuksen

## Musiikkikoulutuskentän toimijat tekevät laaja- alaista yhteistyötä yhtenä joukkueena

Suomalaista musiikkikoulutusta kehitetään kansallisesti ja alueellisesti kaikkien koulutusasteiden johdonmukaisella ja tavoitteellisella yhteistyöllä.

Yhteistyö vahvistaa toimijoiden yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja näkyvyyttä, ja sen merkitys korostuu erityisesti haastavissa yhteiskunnallisissa muutostilanteissa.

### Toimenpide- ehdotukset

21. Musiikkikoulutuksen järjestäjät ja musiikkialan järjestöt muodostavat yhteisen ohjausryhmän koordinoimaan ja tekemään kehittämistyötä Musiikkikoulutuksen vision 2030 pohjalta.
22. Vahvistetaan ja hyödynnetään toimijoiden yhteisiä foorumeita ja vuotuisia seminaareja vision mukaisten tavoitteiden edistämiseksi.



## Koulutuksen järjestäjät ja yhteiskunnalliset päättäjät kehittävät musiikkikoulutusta yhdessä

Alueellisessa ja valtakunnallisessa yhteistyössä vahvistetaan resurssien kustannustehokasta käyttöä ja kehitetään rakenteita palvelemaan musiikkikoulutuksen laatua ja saavutettavuutta.

Yhteistyössä vaalitaan parhaita käytäntöjä, uudistetaan toimintamalleja ja puretaan epätarkoituksen-mukaisia rakenteita. Vuorovaikutus vertaisoppilaitosten, eri koulutusasteiden ja alan työelämän välillä on runsasta ja innovoivaa.

### Toimenpide-ehdotukset

23. Musiikkikoulutuksen toimijat osallistuvat yhdessä rakenteiden kehittämiseen ja arviointiin.
24. Päättäjät perehtyvät musiikkikoulutuksen tuottamaan tietoon ja käyvät dialogia musiikkikoulutuksen asiantuntijoiden kanssa koskien alan kehittämistarpeita ja resurssien tarkoituksenmukaista käyttöä.
25. Musiikkikoulutuksen toimijat jakavat osaamista ennakkoluulottomasti sekä paikallisesti että alueellisesti: Yhteistyötä ja toimialarajoja ylittäviä työtehtäviä rakennetaan tarpeen mukaan esimerkiksi alueiden kulttuurikeskuksina toimivien musiikkioppilaitosten, muiden taideoppilaitosten, koulujen, seurakuntien, palvelutalojen ja kirjastojen kanssa.



Kuva: Ulla Nikula



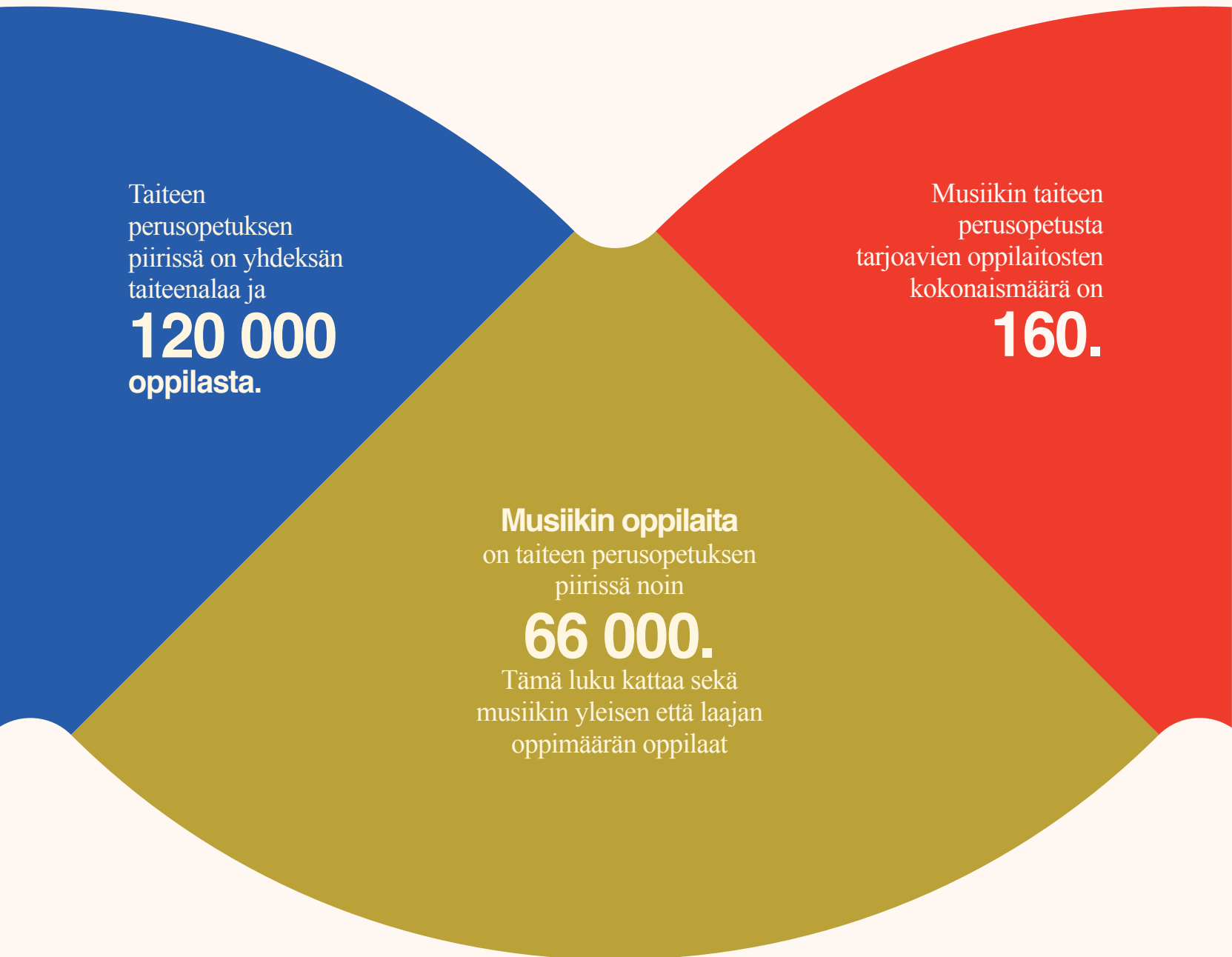
# Näkökulmia

# Suomalainen musiikkikoulutusjärjestelmä

	Musiikkioppilaitokset/ julkinen sektori		Yksityinen sektori	Muu julkinen sektori / Kolmas sektori / Vapaaehtoistoiminta			
<b>Korkea- koulutus</b>	<b>Yliopistot</b> Erikoistumiskoulutukset	<b>Ammattikorkeakoulut</b> Erikoistumiskoulutukset					<b>Täydentävä koulutus</b> Korkeakoulujen järjestämä avoin yliopistokoulutus
<b>Toisen asteen koulutus</b>		<b>Konservatoriot</b> ja muu musiikkialan ammattillinen koul	<b>Konservatoriot</b> ja muu musiikkialan ammattillinen koulutus	<b>Lukiot</b> Erityislukiot			Valtakunnallinen nuorisokoulutuksen erityistehtävä
<b>Taiteen perusopetus (TPO)</b>  <b>Perusopetus</b>  <b>Muu musiikki- kasvatus</b>	<b>Konservatoriot</b>  <b>Musiikkiopistot</b>		<b>Musiikkioppilaitokset ja konservatoriot</b> (TPO:n valtion osuutta saavat)  <b>Musiikkikoulut</b> (kunnan hankkima TPO)  <b>Muut musiikkikoulut</b>  <b>Muu yksityinen musiikin opetus</b> Yksityiset opettajat Yksityiset kuorot ja orkesterit Festivaalit ja yksityiset kurssit yms.	<b>Peruskoulut</b> Musiikkiluokat	<b>Vapaa sivistystyö</b> Kansanopistot (myös TPO) Kansalais- ja työväenopistot (myös TPO) Kesäyliopistot	<b>Kerhotoiminta</b> Kunnat ja kaupungit Koulut Seurakunnat Järjestöt Yhdistykset yms.	yms.
<b>Varhais- kasvatus</b>							

## Musiikkikoulutus nyt: keskeisiä tunnuslukuja

### Musiikki taiteen perusopetuksessa



### Musiikin ammatillinen ja korkeakoulutus

Musiikin ammatillisen koulutuksen opinnot

noin **1 400**

musiikin ammatillisen koulutuksen opintoja suorittavaa opiskelijaa

**19**

musiikin toisen asteen opintoja tarjoava ammattiopisto ja konservatoriota

Musiikin ammattikorkeakouluopinnot

noin **1 100**

musiikin ammattikorkeakouluopintoja suorittavaa opiskelijaa

**8**

Suomen 24:sta ammattikorkeakoulusta tarjoaa musiikin ammattikorkeakouluopintoja

Musiikin yliopisto-opinnot

noin **1 800**

musiikin yliopisto-opintoja suorittavaa opiskelijaa

**8**

Suomen 13:sta yliopistosta tarjoaa musiikin yliopisto-opintoja

## Musiikin harrastustoiminta

Suomessa toimii  
**yli 10 000 kuoroa.**

Esimerkiksi Suomen Laulajain ja Soittajain Liiton (Sulasol) jäsenkuoroja on

**9 000.**

Joka vuosi järjestetään  
**kymmeniä musiikin kesäleirejä**

yli 50 paikkakunnalla ympäri Suomen

Erilaisia  
**musiikkialan yhdistyksiä on noin 1 140.**

## Musiikki peruskoulussa

Jokainen suomalainen lapsi opiskelee vähintään

**300 tuntia musiikkia peruskoulun aikana.**

Musiikin tuntimäärä on

**noin 3,5 % peruskoulun tuntimäärästä.**

## Tulevaisuusnäkymiä: Nuorten visio musiikkikoulutuksesta vuonna 2030

Oulun visioseminaarin yhteydessä lukiolaisilta pyydettiin vastauksia kolmeen kysymykseen koskien musiikin koulutuksen tulevaisuutta. Madetojan musiikkilukion 1. ja 2. luokan oppilaat keskustelivat aiheesta ja kertoivat seuraavaa:

### 1 Millaista on musiikin harrastaminen vuonna 2030?

Nuoret näkevät, että musiikkiteknologia kehittyy ja sen käyttö lisääntyy. Virtuaaliset opetustuokit ja digitaalisuus yleistyvät. Nuorten mukaan uusia genrejä syntyy ja kehittyy, ja musiikin kuuntelu lisääntyy. Musiikin aktiivinen harrastaminen voi vähentyä, mutta oikeiden soitinten käyttö säilyy, ja yhteismusisoinnin merkitys kasvaa.

### 2 Mitä musiikin harrastaminen antaa nuorille verrattuna muihin harrastuksiin?

Nuorten mielestä musiikin harrastaminen kehittää yhteistyökykyä ja vahvistaa yhteisöllisyyttä. Siinä opitaan kompromissien tekoa ja ryhmässä toimimista. Musiikkia harrastaessa opitaan ilmaisemaan tunteita. Musiikkiharrastus antaa esiintymiskokemusta ja kehittää luovuutta. Se lisää yleissivistystä ja kehittää aivoja. Musiikin harrastaminen tukee koordinaatiota ja vahvistaa keskittymiskykyä, pitkäjänteisyyttä ja kärsivällisyyttä. Musiikissa saa toteuttaa itsensä, ja siitä voi periaatteessa kuka tahansa tehdä itselleen ammatin.

### 3 Millaisia musiikin ammattilaisia ja mitä osaamista tarvitaan vuonna 2030?

Nuorten mielestä vuonna 2030 tarvitaan soiton- ja laulunopettajia, musiikkiteknologian taitajia sekä muusikoita. Opettajilta vaaditaan hyvin monipuolista osaamista musiikkiteknologian taidoista monipuoliseen genreosaamiseen.

Musiikki on  
ovi maailmaan.

## Musiikki on tutkitusti hyväksi meille – katsaus musiikin ja hyvinvoinnin tutkimukseen

Tieteellinen tutkimus on viime vuosina nostanut vahvasti esiin musiikin merkityksen hyvinvoinnille. Maailman terveysjärjestö WHO julkaisi viime vuonna laajan raportin taiteen hyvinvointivaikutuksista (Fancourt & Finn, 2019). Raportin meta-analyysien aineisto kattaa yli 3 000 tutkimusta, ja siinä todetaan musiikin toimivan tehokkaasti ja monipuolisesti hyvinvoinnin voimavarana: lasten kokonaisvaltaisen kasvun ja kognitiivisen kehityksen tukena, sosiaalisen osallisuuden ja kuuluvuuden rakentajana sekä mielenterveysongelmien ennaltaehkäisijänä ja psykiatrisen ja neurologisen kuntoutuksen välineenä.

Viime vuosikymmeninä on tapahtunut valtavaa kehitystä kyvyssämme tieteellisesti tutkia ja mitata musiikin vaikutuksia niin ryhmien toiminnan, yksilön kokemusten kuin fysiologisten ja neuraalisten vasteiden tasolla. Pystymme esimerkiksi mittaamaan, kuinka musiikin kuuntelu auttaa stressinhallinnassa ja kivunlievityksessä tai parantaa kognitiivista suoriutumista.

Musiikin harrastamisella on osoitettu olevan myönteisiä vaikutuksia niin tarkkaavaisuuteen ja työmuistiin, kielen- ja matematiikan oppimiseen, hormoni- ja immuunijärjestelmän toimintaan kuin tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehitykseenkin.

Musiikkiterapia on havaittu tehokkaaksi tavaksi hoitaa esimerkiksi masennus- ja ahdistusoireita, ja musiikkipohjaisella kuntoutuksella voidaan parantaa toimintakykyä aivoverenkiertohäiriöissä, aivovammoissa ja muistisairauksissa.

Miten ihmeessä musiikki pystyy tähän?

Musiikki operoi inhimillisenä kokemuksena varsin monien ja varsin perustavanlaatuisien mekanismien kautta. Rytmit ja äänensävyt ovat niitä kommunikaation elementtejä, joiden avulla jo pieni vauva luo merkityksiä maailmastaan. Rytmisen tahdistuminen ja tunnetartunta musiikin sävyjen kirjoon tarjoavat väylän peilisolujen toiminnalle, empatialle ja vuorovaikutukselle. Näillä tasoilla merkitykset välittyvät, vaikka yhteistä kieltä ei olisi.

Musiikin harmoniset ja melodiset rakenteet tarjoavat monipuolisen ärsykkeen ihmisen tiedonkäsittelylle: musiikki on erinomaista aivojumbppaa tilan ja ajan käsittelystä vastaaville aivoalueille, tarkkavaisuudelle, häiriönsietokyvylle ja työmuistille. Musiikin rakenteiden neuraalisen prosessoinnin vastaavuus esimerkiksi kielen prosodisten ja rytmisten rakenteiden prosessoinnille luo pohjaa musiikin ja kielenoppimisen dialogille.

Oppimisen ja elämäkokemusten myötä musiikin vaikutusmekanismien kirjo laajenee musiikin kieliopin tajulla, kulttuurisilla tulkinnoilla, muistoilla ja merkityksillä, jotka mahdollistavat syvällisen ja reflektiivisen heijastepinnan ajattelullemme, tarjoten materiaalia niin identiteettityölle kuin kuuluvuuden kokemuksille.

Monitasoinen kokeminen kehollisuudesta kognitiivisuuteen, emotionaalisuuteen,

sosiaalisuuteen ja henkilökohtaiseen merkityksellisyyteen on musiikillisessa tekemisessä alati läsnä. Soittamisessa yhdistyy useita toiminnan tasoja motoris-kognitiivisten taitojen harjaannuttamisesta vuorovaikutukseen, flow-kokemuksiin, luovaan itseilmaisuun ja tavoitteelliseen suoriutumiseen. Tämä näkyy aivoissakin: musiikki aktivoi laajasti ja tehokkaasti niin motoriikkaan, tarkkaavaisuuteen, muistiin kuin mielihyvään tarvittavia aivoalueita.

Musiikki on yhtä aikaa mielihyvää ja aivojumbppaa, luovaa leikkiä ja kognitiivisia haasteita. Musiikki nappaa huomion, kietoo vuorovaikutukseen ja saa ponnistamaan korkealle. Kun ymmärrämme musiikin olemusta perustavanlaatuisena ja monitasoisena inhimillisen kokemuksen muotona, voimme ymmärtää myös musiikin potentiaalia hyvinvoinnin ja oppimisen edistäjänä.

### Kirjoittajat:

**Suvi Saarikallio**

Apulaisprofessori,  
Musiikkikasvatus,  
Jyväskylän yliopisto

**Minna Huotilainen**

Professori,  
Kasvatustiede,  
Helsingin yliopisto

**Teppo Särkämö**

Apulaisprofessori,  
Neuropsykologia,  
Helsingin yliopisto

**Petri Toiviainen**

Professori,  
Musiikki,  
Jyväskylän yliopisto

**Teija Kujala**

Professori,  
Psykologia,  
Helsingin yliopisto

**Jaakko Erkkilä**

Professori,  
Musiikkiterapia,  
Jyväskylän yliopisto

Katsauksen lähdeluettelo on liitteenä (sivu 50).





## Visiotyössä hyödynnettyjä julkaisuja ja lähdemateriaalia

Alanko, Leena & al. (2018). Jatkuvasta oppimisesta totta – kolme ratkaistavaa haastetta. Google Suomi, SAK, Demos Helsinki.  
[https://www.demoshelsinki.fi/wp-content/uploads/2018/11/jatkuvasta-oppimisesta-totta-taustaselvitys-11\\_2018.pdf](https://www.demoshelsinki.fi/wp-content/uploads/2018/11/jatkuvasta-oppimisesta-totta-taustaselvitys-11_2018.pdf).

Aro, Timo & al. (2020): Mille väestölle? Ikäryhmäkohtaiset ja alueelliset väestöennusteet sekä uusien opiskelijoiden määrien ennuste kaikilla koulutusasteilla Suomessa 2018-2040. Sitra.  
<https://media.sitra.fi/2020/06/09113032/mille-vaestolle.pdf>

Digital Competence Framework for Educators (European Commission)  
<https://ec.europa.eu/jrc/en/digcompedu>

Dufva, Mikko (2020): Megatrendit 2020  
<https://media.sitra.fi/2019/12/15143428/megatrendit-2020.pdf>

Ehlers, Ulf-Daniel (2019): Future Skills. The future of learning and higher education.  
<https://nextskills.files.wordpress.com/2019/05/2019-05-17-report-vs.15.pdf>

European Music Council: European Agenda for Music  
<http://europeanagendaformusic.eu>

ISME (International Society for Music Education) (2020): Six Year Strategic Plan 2020-2026.  
<https://www.isme.org/news/isme-6-year-strategic-plan>

Liimatainen, Heikkilä & Ikonen (2020): Suomalaisen musiikkikampuksen itsearviointi. JAMK.  
[https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/344149/JAMKRAPORTTEJA332020\\_web.pdf?sequence=2&isAllowed=y](https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/344149/JAMKRAPORTTEJA332020_web.pdf?sequence=2&isAllowed=y)

Luoma-aho, Veera & Sulopuisto, Olli (toim.) (2017): Tulevaisuuden koulutuksen käsikirja. Sitra.  
<https://media.sitra.fi/2017/07/06142751/Selvityksia124.pdf>

OECD (2020): Skills for 2030. Conceptual learning framework.  
[https://www.oecd.org/education/2030-project/teaching-and-learning/learning/skills/Skills\\_for\\_2030\\_concept\\_note.pdf](https://www.oecd.org/education/2030-project/teaching-and-learning/learning/skills/Skills_for_2030_concept_note.pdf)

OECD (2020): Continuous Learning in Working Life in Finland. Getting Skills Right. OECD Publishing, Paris.  
<https://doi.org/10.1787/2ffcffe6-en>

Opetus- ja kulttuuriministeriö: Jatkuva oppiminen  
<https://minedu.fi/jatkuva-oppiminen>

Opetus- ja kulttuuriministeriö (2019): Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030 uudistuva korkeakoulutus ja digitaalinen palveluympäristö.  
<https://wiki.eduuni.fi/pages/viewpage.action?pageId=89603190>

Raudasoja, I.-M. (2019). Musiikkiopiston opettajan osaamispositiot. HAMK Unlimited Journal 30.1.2019. Haettu [23.09.2020] osoitteesta <https://unlimited.hamk.fi/ammattillinen-osaaminen-ja-opetus/musiikkiopiston-opettajan-osaamispositio>

Raudasoja, I.-M. & Raudasoja, A. (2019). Opettajana moninaisessa ja kehittyvässä musiikkimaailmassa. HAMK Unlimited Journal 18.1.2019. Haettu [23.09.2020] osoitteesta <https://unlimited.hamk.fi/ammattillinen-osaaminen-ja-opetus/opettajana-musiikkimaailmassa>

Sitra (2020): Elinikäinen oppiminen Suomessa 2019 – kyselyn tulokset.  
<https://www.sitra.fi/julkaisut/elinikainen-oppiminen-suomessa-kysely/>

Sitra (2019): Jatkuvan oppimisen rakenteita maailmalla. Tiivistelmä kansainvälisestä vertailusta.  
<https://media.sitra.fi/2019/05/27150539/jatkuvan-oppimisen-rakenteita-maailmalla.pdf>

Taide ja kulttuuri Helsingissä 2030. Työryhmän visio kaupungille ja kaupunkilaisille maaliskuussa 2020.  
<https://www.hel.fi/static/liitteet-2019/KuVa/julkaisut/Taide-ja-kulttuuri%20Helsingissa%202030.pdf>

Sorsa, Tiina (toim.) (2020): Kestävän väestönkehityksen Suomi. Väestöliiton väestöpoliittinen raportti. Väestöliitto ry. Helsinki.  
<https://www.vaestoliitto.fi/@Bin/cf5372b7740e4c9967fd4ef23d86c36b/1606144738/application/pdf/11691237/Kest%C3%A4v%C3%A4n%20v%C3%A4est%C3%B6nkehityksen%20Suomi.pdf>

## Musiikki on tutkitusti hyväksi meille -katsauksen lähteet

Brancatisano O, Baird A, Thompson WF. Why is music therapeutic for neurological disorders? The Therapeutic Music Capacities Model. *Neurosci Biobehav Rev.* 2020 May, 112:600-615.

Dumont, E., Syurina, E. V., Feron, F., & van Hooren, S. (2017). Music Interventions and Child Development: A Critical Review and Further Directions. *Frontiers in psychology*, 8, 1694. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.01694>

Erkkilä, J., Punkanen, M., Fachner, J., Ala-Ruona, E., Pöntiö, I., Tervaniemi, M., Gold, C. (2011). Individual music therapy for depression: Randomised controlled trial. *British Journal of Psychiatry*, 199(2), 132-139.

Fancourt, D., & Finn, S. (2019). What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review (Health Evidence Network synthesis report 67). Copenhagen: WHO Regional Office for Europe.

Hagen, E. H., & Bryant, G. A. (2003). Music and dance as a coalition signaling system. *Human Nature*, 14 (1), 21-51.

James, C. E., Zuber, S., Dupuis-Lozeron, E., Abdili, L., Gervaise, D., & Kliegel, M. (2020). Formal String Instrument Training in a Class Setting Enhances Cognitive and Sensorimotor Development of Primary School Children. *Frontiers in Neuroscience*, Vol 14.

Lamont A. 2020. Moving towards music: Viewing early years musical engagement through the lenses of movement, interaction, motivation, agency, identity and context. *International Journal of Music in Early Childhood*, vol. 15(1), 25-38.

Laiho, S. (2004). The psychological functions of music in adolescence. *Nordic Journal of Music Therapy*, 13(1), 47-63.

Laine, S., & Hartman, M. (2020). Nuorten taidevierailukokemukset ja kulttuurinen osallisuus Taidetestaajat- hank- keessa. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.

Leppänen, S., & Westinen, E. (2017). Migrant rap in the periphery: Performing politics of belonging. *AILA Review*, 30(1), 1-26.

Lesaffre, M., Maes, P., & Leman, M. (2017). *The Routledge companion to embodied music interaction*. New York: Taylor & Francis.

Linnavalli, T., Putkinen, V., Lipsanen, J., Huotilainen, M., & Tervaniemi, M. (2018). Music playschool enhances children's linguistic skills. *Scientific Reports*, 8(1), [8767].

MacDonald, R., Kreutz, G., & Mitchell, L. (Eds.). (2012). *Music, health, and wellbeing*. Oxford: Oxford University Press.

MacDonald, D. J. Hargreaves & D. Miell (Eds.), *Handbook of musical identities*. New York, NY: Oxford University Press.

Maratos, AS, Gold, C, Wang, X, Crawford, MJ. Music therapy for depression. *Cochrane Database Syst Rev* 2008; 1: CD004517.

McFerran, K., Derrington, P., & Saarikallio, S. (Eds.). (2019). *Handbook of music, adolescents, and wellbeing*. Oxford: Oxford University Press.

McPherson, G.E. (Ed.) 2006. *The Child as Musician: A Handbook of Musical Development*. Oxford: Oxford University Press.

Miendlarzewska, E & Trost, W. (2014). How musical training affects cognitive development: rhythm, reward and other modulating variables. *Frontiers in Neuroscience*, vol 7., page 279.

Ryan, K., & Schiavio, A. (2019). Extended musicking, extended mind, extended agency: Notes on the third wave. *New Ideas in Psychology*, 55, 8-17.

Saarikallio, S. (2019). Access-awareness-agency (AAA) model of music-based social-emotional competence (MuSEC). *Music & Science*, 2.

Saarikivi, K. A., Huotilainen, M., Tervaniemi, M., & Putkinen, V. (2019). Selectively Enhanced Development of Working Memory in Musically Trained Children and Adolescents. *Frontiers in Integrative Neuroscience*, 13.

Sala, G., & Gobet, F. (2020, January 15). Cognitive and academic benefits of music training with children: A multilevel meta-analysis. <https://doi.org/10.31234/osf.io/7s8wr>

Swaminathan, S., & Schellenberg, E.G. (2019). Music training and cognitive abilities: Associations, causes, and consequences. In M.H. Thaut & D.A. Hodges (Eds.), *The Oxford handbook of music and the brain* (pp. 645-670). Oxford, UK: Oxford University Press.

Stern, D. N. (1999). Vitality contours: The temporal contour of feelings as a basic unit for constructing the infant's social experience. In P. Rochat (Ed.), *Early social cognition: Understanding others in the first months of life* (p. 67–80). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

Särkämö, T. (2018). Cognitive, emotional, and neural benefits of musical leisure activities in aging and neurological rehabilitation: a critical review. *Ann Phys Rehabil Med*, Nov. 61 (6), 414-418.

Trevarthen, C., & Aitken, K. J. (2001). Infant intersubjectivity: Research, theory, and clinical applications. *The Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines*, 42(1), 3-48.

van der Schyff, D., Schiavio, A., Walton, A., Velardo, V., & Chemero, A. (2018). Musical creativity and the embodied mind: Exploring the possibilities of 4E cognition and dynamical systems theory. *Music & Science*, 1

Welch, G. F., Biasutti, M., MacRitchie, J., McPherson, G. E. & Himonides, E. (2020). Editorial: The Impact of Music on Human Development and Well-Being. *Frontiers in Psychology*, 11 pp. 1246-.

## Visiotyössä käytettyjen käsitteiden merkityksiä

Tulevaisuustaidot	Tulevaisuustaidoilla viitataan tässä yhteydessä eri koulutusaloja ja oppiainerajoja ylittäviin ja työelämän ajankohtaisista osaamisvaatimuksista nouseviin taitoihin. Näissä korostuvat mm. luovuus, kyky kriittiseen ajatteluun ja ongelmanratkaisuun, informaationlukutaito ja vuorovaikutustaidot.
Pedagoginen johtaminen	Pedagogisen johtamisen tavoitteena on laadukas opetustoiminta sekä hyvinvoiva työyhteisö. Pedagoginen johtaminen nojaa oppivaan organisaatioon, tiimeihin ja verkostoihin. Se on kokonaisvaltaista ihmisten, asioiden ja tietämyksen johtamista, joka hyödyntää ihmisten yhteisöllisyyttä, erilaisuutta ja innovatiivisuutta.
Työelämän metataidot	Työelämän metataidot ovat sellaisia työelämässä eteenpäin vieviä taitoja, jotka eivät suoraan liity oman ammatin ydinosaamiseen. Työelämän muuttuessa tarvitaan myös uutta osaamista. Tulevaisuudessa korostuvat metataidot, joita ovat esimerkiksi oman osaamisen ja vahvuuksien tunnistaminen, itsensä johtaminen ja yhteistyötaidot.
Tulevaisuus-kestävyys	Tulevaisuuskestävyys musiikkikoulutuksessa on sitä, että sekä oppijoilla että opettajilla on edellytykset kohdata nopeasti muuttuva tulevaisuus ja ottaa osaa sen rakentamiseen. Tavoitteena on vahvistaa luottamusta ja uskoa tulevaisuuteen. Tulevaisuuskestävä organisaatio ennakoii ja huolehtii siitä, että sillä on menestymiseen kulloinkin tarvittavat toimintaedellytykset.
	Tulevaisuuskestävyys on enemmän kuin pelkästään taloudellista tai ympäristön hyvinvointia; siihen liittyvät myös inhimilliset tekijät. Tulevaisuuskestävyys riippuu kyvystä ja rohkeudesta uudistua.
Kestävä tulevaisuus	Kestävän tulevaisuuden rakentamisessa tarvitaan uudistavaa oppimista, joka muuttaa olemassa-olomme perusteita – ymmärrystämme ja käsityksiämme ihmisen ja luonnon keskinäisestä riippuvuudesta, hyvinvoinnin tekijöistä sekä talouden roolista maailmassamme ja päivittäisessä elämässämme.
	Kestävän tulevaisuuden rakentaminen vaatii musiikkikoulutuksenkin toimijoilta pitkäjänteistä suunnittelua ja konkreettisia toimenpiteitä. Arjen valinnoilla on pienennettävä hiilijalanjälkeä merkittävästi.
Kestävyys-osaaminen	Kyky soveltaa kestävän kehittämisen periaatteita omassa organisaatiossa ja henkilökohtaisesti, uudistuskky, taito johtaa ja motivoida kestävää strategia- ja kehitystyötä henkilöstöä ja sidosryhmiä osallistavasti.
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	Inhimillistä hyvinvointia edistävä myönteinen yhteiskunnallinen muutos, joka syntyy usean toimijan samaan tavoitteeseen tähtäävän työn tuloksena.
Paikallisen osaamisen synergiat	Paikallisten toimijoiden välinen avoin yhteistyö luo synergiaa eli yhteisvaikutusta ja taloudellista lisäarvoa, mutta edistää myös verkoston tuomaa yhteen hiileen puhaltamisen hyötyjä. Tällöin eri koulutusorganisaatioihin kertynyt kokemus ja osaaminen koituvat yhteiseksi eduksi. Mahdollisuudet paranevat ja yhteistyötä tehostetaan.

Jatkuva/elinikäinen oppiminen	Jatkuvalla oppimisella vastataan tarpeeseen kehittää ja uudistaa osaamista elämän ja työuran eri vaiheissa. Tavoitteena on vastata työelämän muutoksista aiheutuviin osaamistarpeisiin. Osaamista kehittämällä tuetaan mielekkäitä työuria, hyvää työllisyyskehitystä, julkisen talouden tasapainoa sekä kilpailukykyä ja tuottavuutta. Elinikäisellä oppimisella tarkoitetaan ajatusta siitä, että ihminen oppii uutta koko elämänsä ajan niin muodollisessa koulutuksessa, työuransa aikana kuin vapaa-ajallakin.
	Elinikäisen oppimisen taitoja, kuten tiedon soveltamistaitoa ja oman osaamisen tunnistamista, on siis itsessään opeteltava ja opittuja asioita on kyettävä soveltamaan erilaisissa konteksteissa ja tilanteissa.
Saavutettavuus	Saavutettavuus on yhdenvertaisuuden edistämistä. Saavutettavuus musiikkikoulutuksessa tarkoittaa opetuksen ja oppimissisältöjen helppoa lähestyttävyyttä kaikille ihmisille. Saavutettavuutta voi myös ajatella näkökulmana, joka kiinnittää huomion ennen kaikkea erilaisiin käyttäjiin, heidän erilaisiin tilanteisiinsa, tarpeisiinsa ja mahdollisiin rajoitteisiinsa tai haasteisiinsa. Opetuksen saavutettavuus antaa kaikille opiskelijoille mahdollisuuden osallistua koulutukseen, kehittää itseään ja harrastaa mieluisia asioita.
Moninaisuus	Moninaisuuden huomioiminen on sitä, että ihmisen identiteettiin kuuluvia eroja kunnioitetaan turvallisessa ja myönteisessä ilmapiirissä. Jokainen tuntee itsensä kunnioitetuksi ja tervetulleeksi sellaisena kuin on. On tärkeää, että jokainen kokee itsensä hyväksytyksi ja voi osallistua ilman pelkoa syrjinnästä.
	Taide- ja kulttuurialalla moninaisuuteen liittyvät kysymykset myös siitä, millaisia rekrytointiperiaatteita organisaatiolla on, ja miten vähemmistöryhmien oma kulttuuri otetaan huomioon toiminnassa. Koulutustarjonnassa otetaan huomioon erilaisten ihmisten kiinnostuksen kohteet ja kokemukset. Musiikkikoulutuksessa eri musiikit ovat yhdenvertaisessa asemassa.
Osallisuus	Osallisuus on tunne kuuluvuudesta ja vaikuttamisen mahdollisuudesta. Sen toteutuminen mahdollisimman monelle edellyttää saavutettavuutta ja inklusiivisuutta, ja sen takaaminen vaatii yhteisöltä tai organisaatioilta sitoutumista ja työtä, mutta hyödyttää myös sitä itseään, kun suurempi joukko kokee voivansa toimia yhteiseksi hyväksi.
Yhdenvertaisuus	Yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä, kulttuurisesta tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.
	Musiikkikoulutuksella on merkittävä rooli tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen yhteiskunnan rakentamisessa. Koulutus tukee oppilaiden ja opiskelijoiden kehitystä tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintovalmiuksien, ammatillisen kehittymisen, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja.

## Visiotyössä on ollut mukana edustajia seuraavista organisaatioista:

### A

Åbo Akademi  
Ala-Keiteleen musiikkiopisto  
Alajärven musiikkiopisto  
Avoin oamk/yksityinen pianonsoitonopettaja  
Avonia Musiikkiopisto

### C

Centria-ammattikorkeakoulu

### E

Espoon musiikki- ja tanssikoulu Estrada  
Espoon musiikkiopisto  
Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto

### H

Helsingin kaupungin kulttuuripalvelut  
Helsingin kaupunki  
Helsingin Konservatorio  
Helsingin yliopisto  
Huittisten musiikkiopisto

### I

Itä-Helsingin musiikkiopisto  
Itä-Suomen yliopisto

### J

Jokilaaksojen musiikkiopisto ky  
Jyvälän kansalaisopisto  
Jyväskylän ammattikorkeakoulu  
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia  
Jyväskylän perusopetus/Lohikosken koulu  
Jyväskylän yliopisto  
Jyväskylän yliopisto, Musiikin,  
taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos  
Jyväskylän yliopisto, opettajankoulutuslaitos

### K

Kainuun musiikkiopisto  
Käpylän musiikkiopisto  
Karjasillan seurakunta  
Kauniaisten musiikkiopisto  
Keravan musiikkiopisto  
Kempele-opisto  
Keski-Helsingin musiikkiopisto  
Keski-Pohjanmaan konservatorio  
Keskisen Uudenmaan Musiikkiopisto  
Kirkkohallitus  
Kirkon koulutuskeskus  
Kirkkonummen musiikkiopisto,  
kansalaisopisto ja kuvataidekoulu  
Konserttikeskus ry  
Kuhmon musiikkiopisto  
Kuopion konservatorio  
Kuula-opisto

### L

Länsi-Helsingin musiikkiopisto  
Länsi-Uudenmaan musiikkiopisto  
Länsi-Vantaan musiikkiopisto  
Lapin musiikkiopisto  
Lapin musiikkiopisto/Sodankylän toimipiste  
Lapin sotilassoittokunta/Puolustusvoimat  
Lauttasaaren musiikkiopisto  
Limingan seudun musiikkiopisto

### M

Mäntykankaan koulu  
Meri-Lapin musiikkiopisto  
Merikanto-opisto  
Metropolia Ammattikorkeakoulu  
Music Finland  
Musiikkikasvatus, Oulun yliopisto  
Musiikkikeskus Resonaari  
Musiikkikoulut Demo ja Jamkids  
Musiikkiopisto Arkipelag

Musiikkiopisto Avonia  
Musiikkiopisto Juvenalia  
Musiikkioppilaitosyhdistys MOY ry  
Musikinstitutet Kungsvägen  
Mutes ry

### N

Nurmijärven musiikkiopisto

### O

Opetusalan ammattijärjestö OAJ  
Opetushallitus  
Oulu-opisto  
Oulun ammattikorkeakoulu  
Oulun Konservatorio  
Oulunsalo Ensemble  
Oulun yliopisto  
Oulun yliopisto, Musiikkikasvatus

### P

Palmgren-konservatorio  
Pielisen Karjalan musiikkiopisto  
Pirkan opisto  
Pirkanmaan musiikkiopisto  
Pohjois-Helsingin Bändikoulu  
Pohjois-Helsingin musiikkiopisto  
Pohjois-Kymen musiikkiopisto  
Pop & Jazz Konservatorio  
PSMK -hanke  
Pudasjärven kansalaisopisto  
Puolustusvoimat

### R

Raahen musiikkiopisto  
Riihimäen musiikkiopisto  
Roihuvuoren ala-asteen koulu

### S

Salon musiikkiopisto  
Sastamalan musiikkiopisto  
Savonia-ammattikorkeakoulu  
Sotilasmusiikki, Puolustusvoimat  
Spiridom Music Academy  
Spiridom Oy

Stiftelsen Helsingfors svenska musikinstitut sr  
Suomalainen musiikkikampus  
Suomen kansallisooppera ja -baletti  
Suomen konservatorioliitto  
Suomen musiikinopettajien liitto SMOL ry  
Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME ry  
Suomen musiikkineuvosto  
Suomen Musiikkioppilaitosten liitto ry  
Suomen Säveltäjät ry.  
Suzukikoulu Oktaavia

### T

Taideoppilaitos Emo/Ebeli  
Taideyliopisto  
Taideyliopiston Sibelius-Akatemia  
Taiteen perusopetusliitto TPO ry  
Tampereen konservatorio  
Tampereen Ammattikorkeakoulu  
Tampereen ammattikorkeakoulu, Musiikin tutkinto-ohjelma  
Tampereen konservatorio  
Tampereen yliopisto  
Tempo-orkesteri  
Tmi Tarja Takala-Hotti  
Töölön musiikkiopisto  
Triosoitto Taneli Setälä  
Turun AMK  
Turun AMK, Taideakatemia  
Turun konservatorio ja musiikkiopisto  
Turun Yliopisto

### V

Vakka-Suomen musiikkiopisto  
Valkeakosken musiikkiopisto  
Varhaisiän musiikinopettajat ry  
Viksten  
Vuolteen opisto  
Vuosaaren musiikkikoulu

### W

Wava-institutet

### Y

Ylivieskan seudun musiikkiopisto  
Yrkeshögskolan Novia

## Visiotyön ydinryhmä:

### Jouni Auramo

Pirkanmaan musiikkiopisto, rehtori  
Suomen musiikkioppilaitosten liitto,  
puheenjohtaja

### Annika Mylläri

Centria-ammattikorkeakoulu,  
musiikin koulutuslapäällikkö  
Suomen musiikkineuvosto, hallituksen jäsen

### Terhi Murtoniemi

Vuosaaren musiikkikoulu, apulaisrehtori  
Sipoon musiikkikoulu, rehtori

### Suvi Saarikallio

Jyväskylän yliopisto,  
musiikkikasvatuksen apulaisprofessori  
ja musiikin psykologian dosentti  
FISME, puheenjohtaja

### Janne Murto

Pop & Jazz Konservatorio, rehtori  
Suomen konservatorioliitto, puheenjohtaja

### Elina Laakso

Taideyliopiston Sibelius-Akatemia,  
erityisasiantuntija

### Kaisa Johansson

Taideyliopiston Sibelius-Akatemia,  
johdon asiantuntija,  
visiotyön koordinaatio

### Petri Home

Visiotyön ydinryhmän fasilitoija ja sparraaja

### Nelli Kuokka

Taideyliopiston Sibelius-Akatemia,  
viestintäpäällikkö, visiotyön viestintävastaava

Musiikki  
kannattaa –  
musiikki-  
koulutuksesta  
merkitystä ja  
elämäntaitoja,  
sivistystä ja  
hyvinvointia



VISIO  
2030